

Banka yatırım fon portföylerinden alım satım yoluyla elde edilen kazancın istisna kapsamında olup olmadığı

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	62030549-125[5/1(d)-2022]-268246
Tarih	01.03.2023

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları Gelir Ve Kurumlar Vergileri Grup Müdürlüğü

Sayı : E-62030549-125[5/1(d)-2022]-268246

01.03.2023

Konu : Banka yatırım fon portföylerinden alım satım yoluyla elde edilen kazancın istisna kapsamında olup olmadığı

İlgi : a)
b)

İlgi (a)'da yer alan özelge talep formu ve ilgi (b)'de yer alan dilekçenizde; Şirketinizin dönemlerine ilişkin banka fon portföylerinden kar payı ve kar paylarına ilave olarak payların fona iadesi suretiyle kazanç elde ettiği ayrıca geriye doğru iki yıldan uzun süreyle yatırım fonu portföyünden alım satım kazancı elde edildiği belirtilerek, banka yatırım fon portföylerinden alım satım yoluyla elde edilen kazançların istisna kapsamında olup olmadığı, yatırım fon portföyünden elde edilen kazançlarınyılı 1. dönem geçici vergisi beyannamesinde istisnaya konu olup olmayacağı ve Şirketinizce iki yıldan uzun süreyle söz konusu fonların katılma paylarının alım satımı sebebiyle elde edilen kazançların %75'lik kısmının kurumlar vergisinden istisna tutulup tutulmayacağı hususlarında görüş talep edildiği anlaşılmış olup Başkanlığımız görüşüne aşağıda yer verilmiştir.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun "*İstisnalar*" başlıklı 5 inci maddesinde;

"(1) Aşağıda belirtilen kazançlar, kurumlar vergisinden müstesnadır:

a) Kurumların;

1) Tam mükellefiyete tabi başka bir kurumun sermayesine katılımlarından elde ettikleri kazançlar,

2) Tam mükellefiyete tabi başka bir kurumun kârına katılma imkânı veren kurucu senetleri ile diğer intifa senetlerinden elde ettikleri kâr payları,

3) Tam mükellefiyete tabi girişim sermayesi yatırım fonu katılma payları ile girişim sermayesi yatırım ortaklıklarının hisse senetlerinden elde ettikleri kâr payları ile katılma paylarının fona iadesinden doğan

gelirler,

4) Tam mükellefiyete tabi diğer yatırım fonu katılma paylarından elde ettikleri kâr payları ile katılma paylarının fona iadesinden doğan gelirler (portföyünde yabancı para birimi cinsinden varlık ve altın ile diğer kıymetli madenler ve bunlara dayalı sermaye piyasası araçları bulunan yatırım fonlarından elde edilen kazançlar hariç).

...

e) Kurumların, en az iki tam yıl süreyle aktiflerinde yer alan iştirak hisseleri ile aynı süreyle sahip oldukları kurucu senetleri, intifa senetleri, rüçhan hakları ve bu fıkranın (a) bendi kapsamında istisna kazançlarına kaynak oluşturan yatırım fonlarının katılma paylarının satışından doğan kazançların %75'lik kısmı ile aynı süreyle aktiflerinde yer alan taşınmazların satışından doğan kazançların %50'lik kısmı.

Bu istisna, satışın yapıldığı dönemde uygulanır ve satış kazancının istisnadan yararlanan kısmı satışın yapıldığı yılı izleyen beşinci yılın sonuna kadar pasifte özel bir fon hesabında tutulur. Ancak satış bedelinin, satışın yapıldığı yılı izleyen ikinci takvim yılının sonuna kadar tahsil edilmesi şarttır. Bu süre içinde tahsil edilmeyen satış bedeline isabet eden istisna nedeniyle zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler ziyaa uğramış sayılır.

İstisna edilen kazançtan beş yıl içinde sermayeye ilave dışında herhangi bir şekilde başka bir hesaba nakledilen veya işletmeden çekilen ya da dar mükellef kurumlarca ana merkeze aktarılan kısım için uygulanan istisna dolayısıyla zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler ziyaa uğramış sayılır. Aynı süre içinde işletmenin tasfiyesi (bu Kanuna göre yapılan devir ve bölünmeler hariç) halinde de bu hüküm uygulanır.

Bedelsiz olarak veya rüçhan hakkı kullanılmak suretiyle itibarî değeriyle elde edilen hisse senetlerinin elde edilme tarihi olarak, sahip olunan eski hisse senetlerinin elde edilme tarihi esas alınır.

...

Menkul kıymet veya taşınmaz ticareti ve kiralanmasıyla uğraşan kurumların bu amaçla ellerinde bulundurdıkları değerlerin satışından elde ettikleri kazançlar istisna kapsamı dışındadır."

hükümleri yer almaktadır.

Buna göre, 22/1/2022 tarihli ve 31727 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 7351 sayılı Kanunun 14 üncü maddesi ile 1/1/2022 tarihinden (özel hesap dönemine tabi olan mükelleflerde 2022 takvim yılında başlayan özel hesap döneminin başından) itibaren elde edilen kazançlara uygulanmak üzere 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine eklenen (4) numaralı alt bent gereği, aynı bendin (3) numaralı alt bendine göre halihazırda istisna kapsamında bulunan tam mükellef girişim sermayesi yatırım fonu katılma payları dışında kalan tam mükellefiyete tabi diğer yatırım fonu katılma paylarından elde edilen kâr payları kurumlar vergisinden istisnadır.

Söz konusu yatırım fonlarının katılma paylarının fona iadesinden doğan gelirler ise 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (3) ve (4) numaralı alt bentlerinde 15/4/2022 tarihli ve 31810 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 7394 sayılı Kanunun 22 nci maddesi ile yapılan değişiklik gereği 15/4/2022 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere kurumlar vergisinden müstesna tutulmuştur.

Ayrıca, Kurumlar Vergisi Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının 7394 sayılı Kanunun 22 nci maddesi ile değişik (e) bendine göre anılan maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki istisna kazançlara kaynak oluşturan yatırım fonlarının katılma paylarının satışından doğan kazançların %75'lik kısmı da 15/4/2022 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere kurumlar vergisinden istisnadır.

Bununla birlikte, portföyünde yabancı para birimi cinsinden varlık ve altın ile diğer kıymetli madenler ve bunlara dayalı sermaye piyasası araçları bulunan yatırım fonlarından elde edilen kazançlar Kurumlar Vergisi Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (e) bentlerinde yer alan istisnalar kapsamında bulunmamaktadır.

Bu çerçevede, Şirketinizce Kurumlar Vergisi Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında, tam mükellefiyete tabi diğer yatırım fonu katılma paylarından 1/1/2022 tarihinden itibaren elde edilen kâr paylarının ve söz konusu yatırım fonlarının katılma paylarının fona iadesinden 15/4/2022 tarihinden itibaren elde edilen gelirlerin kurumlar vergisinden müstesna tutulması mümkün bulunmaktadır.

Söz konusu maddenin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında yatırım fonu katılma paylarının satışından 15/4/2022 tarihinden itibaren elde edilen kazançların %75'lik kısmının ise söz konusu yatırım fonu katılma paylarının iki yıldan fazla süreyle elde tutulduktan sonra satılması ve bentte yer alan diğer şartların sağlanması şartıyla kurumlar vergisinden istisna tutulması mümkün bulunmaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026